งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สำรวจลักษณะนิสัยการคิควิพากษ์ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยการคิควิพากษ์กับ 3 ตัวแปร (พฤติกรรมการเผชิญปัญหา การรับรู้ความสามารถแห่งตน พฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสม) 2. เพื่อศึกษาความแตกต่างกันของลักษณะนิสัยการคิควิพากษ์ตามปัจจัยส่วนบุคคลของ นักศึกษา (เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาขาวิชาที่เรียน ชั้นปีการศึกษา (ชั้นปีการศึกษาปีที่ 1 และ 4)) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียน กระบวนวิชาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี จำนวน 5 ฉบับ เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ลักษณะนิสัยการคิควิพากษ์ การรับรู้ ความสามารถแห่งตน กลวิธีเผชิญปัญหา และพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ความแปรปรวนโดย One Way ANOVA ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. คะแนนเฉลี่ยลักษณะนิสัยการคิควิพากษ์ของนักศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย
- 2. ลักษณะนิสัยการคิดวิพากษ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเผชิญปัญหาแบบ มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r = .349) ลักษณะนิสัยการคิดวิพากษ์มี ความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการเผชิญปัญหาแบบไม่มีประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 (r = -.361)
- 3. ลักษณะนิสัยการคิดวิพากษ์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสามารถแห่งตน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(r = .513)
- 4. ลักษณะนิสัยการคิดวิพากษ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (r = .200)
- 5. นักศึกษาชายหญิง และนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกัน มีลักษณะการคิดวิพากษ์ไม่ แตกต่างกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีลักษณะนิสัยการคิดวิพากษ์สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F = 3.98) นักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มีลักษณะนิสัยการคิดวิพากษ์สูงกว่านักศึกษากลุ่มสังคมศาสตร์มนุษย์ศาสตร์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 19.17)

The purposes of this study were: 1. To examine critical thinking disposition (CTD) in Thai university students. 2. To examine the relationship between CTD and three variables (coping behavior, self-efficacy, and assertive behavior). 3. To examine the differences between CTD and gender, grade point average, field of study, and year of study (freshman and senior students). A correlational research design was used. The sampling group was composed of 395 Chiang Mai University undergraduates who were enrolled in the second semester of the 2006 academic year. A demographic survey was used to collect information on gender, grade point average, field of study, and year of study. Four instruments were used to measure students' critical thinking disposition, coping behavior, self-efficacy, and assertive behaviors. The Pearson Product Moment Coefficient and One Way ANOVA were employed to analyze the data. The major findings were as follows:

- 1. The subjects' mean CTD score was below average, according to CTD norm.
- 2. There was a positive correlation (r = .349) between CTD and effective coping behavior. There was a negative correlation (r = -.361) between CTD and ineffective-coping behavior. These two findings are statistically significant at the p< .01 level.
- 3. There was a strong positive correlation between CTD and self-efficacy (r = .513; p<.01)
  - 4. There was a correlation between CTD and assertive behaviors (r = .200; p<.01)
- 5. There was no statistically significant difference in CTD between male and female students. There was no statistically significant difference of CTD among students with difference grade point averages. Senior students showed significantly higher CTD scores than freshman students at the p< .05 significant level. (F = 3.98). Health Science students and Technical Science students showed significantly higher CTD scores than Arts students at p< .01 significant level. (F = 19.17).